

Parlament MSK-nın tərkibini təsdiq etdi

Aprelin 27-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirildi. İclasda çıxış edən Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova son günlər səsləndirilən qondarma “erməni soyqırımı” iddialarına münasibət bildirdi.

Sədr diqqətə çatdırdı ki, 106 il bundan əvvəl ermənilərin guya soyqırırma məruz qaldığı barədə iddia Türkiyə ilə Amerika Birləşmiş Ştatları arasında gərginlik yaradıb. Biz “erməni soyqırımı” uydurmasına siyasi və hüquqi don geyindir-mək üçün erməni şovinistlərinin və onla-rın havadarlarının tarixi yenidən yazmaq, faktları saxtalaşdırmaq, yalanı həqiqət ki-mi qələmə vermək cəhdlərinin dəfələrlə şahidi olmuşuq. Ancaq tarixi faktlar və sənədlər sübut edir ki, Osmanlı dövləti ərazisində ermənilərin planlı şəkildə kütləvi məhv edilməsi iddiaları cəfəngiyyat-dan başqa bir şey deyildir. Bir sıra tarix-çilərin, o cümlədən amerikalı alimlər Stenford C.Şounun, Castin A. Makkarti-nin, Bernard Levinin və digərlərinin araş-dırmalarından da bu nəticə hasil olur.

Bildirildi ki, “erməni soyqırımı”nın baş verdiyi iddia olunan dövrdə, yeni XX əs-rin əvvəllərində yüz minlərlə günahsız in-san, o cümlədən türklər, azərbaycanlılar və digər xalqların nümayəndələri erməni şovinistləri tərəfindən kütləvi şəkildə qətlə yetiriləblər. Həm də Anadolu və Cənubi Qafqaz ərazilərində soyqırımı cinayətləri mərhələ-mərhələ təşkil edilib. Azər-baycan xalqına qarşı soyqırımı aktları 1918-ci ildə daha mütəşəkkil şəkildə və böyük qəddarlıqla həyata keçirilib. Hə-min ilin mart-aprel aylarında ermənilər Bakıda, Şamaxıda, Qubada, Muğanda, Lənkəranda 50 mindən çox azərbaycanlı-nı qətlə yetirib, evlərini talan edib, daha on minlərlə adamı yurd-yuvasından di-dərgin salıblar. Əslində, soyqırımı baş verib, amma bu cinayətin müəllifləri er-məni quldur dəstələri, qurbanları isə türk-lər, azərbaycanlılar və digər xalqların nü-mayəndələri olublar.

Lap yaxın keçmişdə isə 1992-ci il fev-ralın 26-da Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Xocalı şəhərində soyqırımı aktı törədiblər. Dəhşətli cinayət əməli nə-ticəsində 613 nəfər dinc azərbaycanlı milli mənsubiyyətinə görə vəhşicəsinə qətlə yetirilib. 487 nəfər şikəst edilib, 1275 sakin girov götürülərək amansız iş-gəncələrə məruz qalıb. 150 nəfərin, o cümlədən 68 qadının və 26 uşağın taleyi bugünkü məlum deyildir.

Spiker vurğuladı ki, Xocalı faciəsi ki-mi real soyqırımı aktına göz yumanların erməni təbliğatının təsiri altına düşərək, yaxud müəyyən siyasi dividendlər əldə etmək niyyəti güdürək saxta “erməni soy-qırımı” haqqında iddialar səsləndirməsi yalnız təəssüf hissi doğurur.

Digər tərəfdən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Baş katibinin rəsmi nümayən-dəsi Stefan Dyujarrik bu günlərdə uydur-ma “erməni soyqırımı” tanımaq planla-rını şərh edərkən demişdir ki, “soyqırımı” faktını ancaq müvafiq məhkəmə instansi-yası müəyyən etməlidir. Bu, “soyqırımı” məsələsinə dair Birləşmiş Millətlər Təşki-latının mövqeyidir. Məhkəmə məsələsinə gəlincə isə, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi 2013-cü və 2015-ci illərdə “Doğu Perinçek İsviçərəyə qarşı” işi üzrə çıxar-dığı hökmlərlə təsdiq edib ki, “erməni soyqırımı” ifadəsi tarixi fakt deyil, sadəcə, bir fikirdir.

Milli Məclisin sədri onu da xatırlatdı ki, Türkiyə dövlətinin qərarı ilə Osmanlı dövrünə aid arxivlər açılıb, arzu edən hər kəs, o cümlədən erməni siyasətçiləri və alimləri bu sənədlərlə tanış olmağa dövlət ediləblər. Heç də təəccüblü deyil ki, ermə-ni tərəfi sağlam diskussiya barəsində bu təklifə etinasızlıq göstərib.

Sahibə Qafarova bildirdi ki, Azər-baycan dövləti və cəmiyyəti hər bir məsələ-də olduğu kimi, bu məsələdə də qardaş Türkiyənin yanındadır. Azərbaycan Pre-zidenti cənab İlham Əliyev Türkiyə Prezi-denti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanla so-nuncu telefon danışığında bunu bir daha ifadə etdi. Cənab Prezident bir daha gös-tərdi ki, bütün məsələlərdə olduğu kimi, uydurma “erməni soyqırımı” üzərindən Türkiyəyə yönələn kampaniya qarşısında da qardaş ölkənin yanındadır.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bu məsələyə dair qəti mövqeyini ifadə edib. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən 48 siyasi partiyanın da birgə bəyanatı yayılıb.

Parlamentin sədri diqqətə çatdırdı ki, aprelin 24-də Türkiyə Böyük Millət Məclis-inin sədri cənab Mustafa Şəntop ilə təle-fon danışığında Azərbaycan Respubli-kasının Milli Məclisi adından sözügedən məsələdə qardaş Türkiyə ilə həmrəy ol-duğumuz bildirilib. Qeyd edib ki, son dövrdə bölgədə sülh və hərtərəfli əmək-daşlıq üçün ümidlər yaranıb, lakin belə bəyanatlar bu ümidlərin üstündən xətt çəkmək potensialı daşıyır.

Milli Məclisin sədri bu günlərdə Er-mənistanda olan Fransa Senatının sədri Jerar Larşenin verdiyi birtərəfli və qərəz-

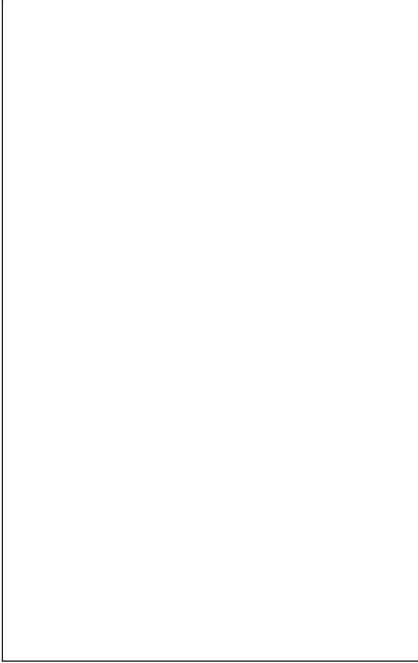
li açıqlamalara da toxundu. Bildirdi ki, bu açıqlamalarda J. Larşe Azərbaycana qarşı əsassız ittihamlar irəli sürüb. Spiker dedi ki, əgər Fransa Senatının sədri obyektiv və ədalətli mövqe tutsa idi, 30 illik işğal dövründə Azərbaycanın şəhər və kəndlərinin, dini və mədəni abidələrinin Ermənistan tərəfindən yerlə yeksan edil-məsinə, müqəddəs məkanlarımızın təh-qir edilməsinə göz yummazdı. Milli Məc-lisin Sədri Fransa Senatı sədrinin belə bir mövqe tutmaq yerinə, qızıqsıdırıcı bə-yanatlar səsləndirməyə üstünlük vermə-sinə təəssüfünü ifadə etdi.

Sonra iclasın gündəliyi qəbul edildi və cari məsələlər müzakirə olundu. Par-lamentin komitə sədri Zəhid Oruc, depu-tatlardan Azər Badamov, Soltan Məmmə-dov, Sahib Aliyev, Vahid Əhmədov, Ca-vid Osmanov, Fəzil Mustafa, Əli Məsimli, Elşad Mirbəşiroğlu, Qüdrət Həsənquliyev ABŞ Prezidenti Co Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” ilə əlaqədar verdiyi bəyanata öz münasibətlərini bildirdilər. Çıxış edənlər bəyanatı kəskin qınayaraq onu tarixi yalan adlandırdılar, eyni za-manda, Fransa Senatının sədrinin Ermə-nistana səfəri zamanı qərəzli və obyekt-ivlikdən uzaq açıqlamalarını regionda sabitliyə təhdid kimi qiymətləndirdilər. Çıxışlarda Azərbaycanın hər zaman Tür-kiyənin yanında olduğu qeyd olundu.

İclasda ilk olaraq Azərbaycan Res-publikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvlərinin və əvəzedici üzvlərinin seçil-məsi barədə məsələ müzakirə olundu. Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bil-dirdi ki, Mərkəzi Seçki Komissiyası üzv-lərinin səlahiyyət müddəti başa çatıb və Milli Məclis Komissiyaın yeni tərkibini formalaşdırmalıdır. Seçki Məcəlləsinin 24.3-cü maddəsinə uyğun olaraq Mər-kəzi Seçki Komissiyasının 18 üzvündən 6 nəfərin namizədlilikləri Milli Məclisdə çoxluq təşkil edən siyasi partiya tərəfin-dən, 6 nəfərin namizədlilikləri heç bir siya-si partiyaaya mənsub olmayan deputatlar tərəfindən, 6 nəfərin isə namizədlilikləri Milli Məclisdə azlıq təşkil edən siyasi partiyalar tərəfindən təqdim edilməlidir. Bununla birlikdə, Seçki Məcəlləsinin 19.7-ci maddəsinə görə Mərkəzi Seçki Komissiyasının 3 nəfər əvəzedici üzvü-nün namizədlilikləri də eyni qaydada Milli Məclisə təqdim edilməlidir.

Spiker diqqətə çatdırdı ki, artıq bütün lazımi prosedurlar icra olunub və namizədlər müəyyən edilib. Milli Məclisdə çoxluq təşkil edən Yeni Azərbaycan Par-tiyasının, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının, Böyük Quruluş Partiyasının, Azərbaycan Demokratik Maarifçilik Partiyasının, Ana Vətən Partiyasının və De-mokratik İslahatlar Partiyasının rəhbər orqanlarının qərarları ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının 6 nəfər üzvünün və 1 nəfər əvəzedici üzvünün, habelə Milli Məclisdə azlıq təşkil edən siyasi partiyalar-ın - Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının, Böyük Quruluş Partiyasının, Azərbaycan Demokratik Maarifçilik Partiyasının, Ana Vətən Partiyasının və De-mokratik İslahatlar Partiyasının rəhbər orqanlarının qərarları ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının 6 nəfər üzvünün və 1 nə-fər əvəzedici üzvünün namizədlilikləri Mil-li Məclisə təqdim edilib.

Bildirildi ki, Seçki Məcəlləsinin tələbi-nə uyğun olaraq Milli Məclisdə heç bir si-yasi partiyaaya mənsub olmayan deputat-ların təqdim etdiyi namizədlərdən biri Milli Məclisdə çoxluq təşkil edən Yeni

Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri ilə, digər bir namizəd isə azlıq təşkil edən siyasi partiyaların nümayəndələri ilə razılaşdırılıb.

Müzakirələrdən sonra məsələ ilə bağı-lı qərar layihəsi qəbul edildi.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü Məzahir Pənahov çıxış edərək namizəd-likləri irəli sürən tərəflərə və Milli Məclisin üzvlərinə minnətdarlığını bildirdi. Qeyd etdi ki, Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə olduğu kimi, seçkilərlə də bağlı son illər böyük nailiyyətlər əldə edilib. Bu naili-yətlər, hər şeydən əvvəl, Azərbaycanda əldə edilmiş dayanıqlı ictimai-siyasi sta-billiklə bağlıdır. İkinci, seçkilərin demok-ratik, şəffaf keçirilməsi üçün müasir tə-ləblərə cavab verən hüquqi bazanın yara-dılması ilə bağlıdır. Üçüncü, Mərkəzi Seçki Komissiyası da daxil olmaqla otuz mindən artıq Seçki Komissiyası üzvləri-nin öz fəaliyyətini qanunvericiliyin tələb-lərinə uyğun həyata keçirməsi üçün yara-dılmış nümunəvi şəraitlə bağlıdır. Bütün bu amillər dövlət başçısının təşəbbüsü və birbaşa rəhbərliyi ilə icra strukturları tərəfindən həyata keçirilir və daim diqqətdə saxlanılır. MSK üzvü əminliklə bildirdi ki, Mərkəzi Seçki Komissiyası bundan son-ra da öz fəaliyyətini qanunvericiliyin tə-ləbləri əsasında, Azərbaycan dövlətçiliyi-nin və xalqının maraqlarına uyğun şəkil-də həyata keçirəcək.

İclasda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının (İƏTPA) Ni-zamnaməsinin təsdiq edilməsi ilə bağlı məsələ barədə parlamentin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqə-lər komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva məlumat verdi. Bildirdi ki, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı 1985-ci ildə yaradı-lıb. Hökumətlərarası təşkilatdır. Yarandığı vaxtdan Türkiyə, İran və Pakistan arasın-da iqtisadi, texniki və mədəni əməkdaşlı-ğı möhkəmləndirmək məqsədi daşıyır. 1992-ci ildə daha 7 ölkə - Azərbaycan, Əf-qanıstan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbə-kistan, Tacikistan və Türkmənistan bu təşkilata qoşulublar. Təşkilatın fəaliyyətini tənzimləyən əsas sənəd - İzmir Müqavilə-sidir. Əsas məqsədləri iqtisadi əməkdaş-lıq, İƏT regionunda ticarətdə məhdudi-y-ylərin aradan qaldırılması, digər region-ların təcrübəsini və qlobal iqtisadi meyil-ləri nəzərə alaraq, regiondaxili və region-lararası ticarəti genişləndirməkdir.

Qeyd edildi ki, Azərbaycan 2006-cı və 2012-ci illərdə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının zirvə toplantılarına evsahibli-yi edib. Cari ilin martın 4-də Türkiyə Pre-zidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın sədrliyi ilə İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 14-cü zirvə toplantısı keçirilib. Azər-baycan Prezidenti İlham Əliyev bu tədbirdə çıxış edərək ölkəmizin təşkilata üzv dövlətlərlə münasibətinə böyük əhəmiyyət verdiyini qeyd edib.

Bildirildi ki, regionda yaranmış yeni reallıq fonunda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşki-latının Parlament Assambleyasının Nizam-naməsinin təsdiqlənməsi və bu qurumun yaradılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Müzakirələr zamanı komitə sədri Mu-sa Quliyev, deputatlardan Vahid Əhmə-dov, Fəzail Ağamalı, İlham Məmmədov, Aydın Mirzəzadə İƏTPA-nın Nizamna-məsi barədə öz fikirlərini açıqlayıblar. Sevinc Fətəliyeva səsləndirilən fikirlərə münasibət bildirdikdən sonra məsələ sə-sə qoyularaq qəbul edildi.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Əminə Ağazadə “Prokurorluq haqqında” Azər-baycan Respublikasının Qanununda də-yişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini üçüncü oxunuşda təqdim etdi. Qısa mü-zakirədən sonra layihə üçüncü oxunuşda qəbul olundu.

Əminə Ağazadə “Prokurorluq orqan-larında qulluq keçmə haqqında” Azər-baycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi barədə də üçüncü oxunuşda məlumat verdi. Layihədə prokurorluqda stajorluq və sı-naq keçmə ilə bağlı yeni müddəaların əlavə edilməsi, habelə prokurorluq işçisi-nə vaxtından əvvəl rütbə verilməsi və prokurorluq işçilərinin sosial müdafiəsi-nin gücləndirilməsi ilə bağlı dəyişikliklər nəzərdə tutulub. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olundu.

Milli Məclis sədrinin müavini, parla-mentin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli “Dini etiqad azadlığı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda diqqətə çatdırdı. Bildirildi ki, qanun layihəsi ikinci oxunuşun tələbləri-nə tam cavab verir. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edildi.

Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu ko-mitəsinin sədri Əli Hüseynli İnzibati Xə-talar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini (ikinci oxu-nuş) təqdim etdi. Qeyd olundu ki, layihə “Dini etiqad azadlığı haqqında” qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihə-sinin icrası ilə əlaqədar hazırlanıb və tək-lif edilən dəyişiklik uyğunlaşdırma xarak-teri daşıyır. Qanun layihəsi ikinci oxunuş-da qəbul olundu.

Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sə-dri Əhliman Əmiraslanov “Şəkərli diabet xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğı-sı haqqında”, “Qanın, qan komponentlə-rinin donorluğu və qan xidməti haqqında” “Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlı-ğının və hüquq pozuntularının profilaktika-sı haqqında”, “Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti haqqında”, “Ariçilik haqqında”, “Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkmək-dən azad edilmiş şəxslərin sosial adapta-siyası haqqında”, “Təhsil haqqında”, “Bə-dən tərbiyəsi və idman haqqında”, “Tor-paqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında”, “İnsanın immunchatışmazlığı vi-rusunun törətdiyi xəstəliklə mübarizə haq-qında” və “Meişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında” Azərbaycan Respubli-kasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) və “Dağınqı skleroz xəstəliyinə tutulmuş şəxslərə dövlət qayğı-sı haqqında”, “Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında”, “Yaşlılıqların mühafizəsi haqqında”, “Uşaqların icbari dispan-serizasiyası haqqında”, “Tütün məmulatla-rının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında”, “Peşə təhsili haqqında”, “Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında”, “Psixoloji yardım haqqında” və “Ümumi təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihələrini müzakirəyə təqdim etdi.

Qanun layihələri “Azərbaycan Res-publikasında icbari tibbi sığortanın tətbi-qinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra təd-birlər haqqında” Azərbaycan Respublika-sı Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr ta-rixli 418 nömrəli Fərmanının icrasını tə-min etmək məqsədilə hazırlanıb. Müzaki-rələr zamanı deputatlar Qüdrət Həsənquliyev, Fəzail Ağamalı, Hikmət Məmmə-dov layihələrlə bağlı fikirlərini bildirdilər, suallarla çıxış etdilər.

Komitə sədri Əhliman Əmiraslanov suallar ətrafı cavablandırdı. Hər iki qanun layihəsi ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edildi.